

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش و پاسخ های دعاوی مطالبه خسارات

مهدي زینالی
وکيل پایه یک دادگستری

سرشناسه	:	زینالی، مهدی، ۱۳۵۸ - گردآورنده
عنوان قراردادی	:	ایران. قوانین و احکام. Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	:	پرسش و پاسخ‌های دعاوی مطالبه خسارات/ مهدی زینالی.
مشخصات نشر	:	تهران: چراغ دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۸-۸۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۴۴ - ۲۴۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	:	خسارت -- ایران -- دعاوی
موضوع	:	Damages -- Iran-- Claims
موضوع	:	خسارت -- ایران
موضوع	:	Damages -- Iran
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵ پ۴/ز۹/کMH۸۳۴
رده بندی دیویی	:	۳۴۶/۵۵۰۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۵۷۹۵۷۴

شناسنامه

عنوان کتاب: پرسش و پاسخ‌های دعاوی مطالبه خسارات

مؤلف: مهدی زینالی

ناشر: انتشارات چراغ دانش

ناظر چاپ: رسول زینالی

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۶

قطع و تیراژ: وزیری/ ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۸-۸۳-۹

کد کتاب: ۳۰۶

www.cheraghdanesh.com

چراغ دانش را در گوگل جستجو کنید.

دفتر مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی

پلاک ۴، طبقه ۳ و ۶ واحد ۷ و ۱۴

تلفن پخش و فروش: ۸۸۸۴۴۹۱۶ - ۸۸۳۲۷۲۵۱ - ۰۲۱

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است. هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از

این اثر بدون اخذ مجوز کتبی از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.

فهرست کلی

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	پرسش و پاسخ دعوای مطالبه خسارت
۱۵.....	مبحث اول: نشست های قضایی در قالب پرسش و پاسخ
۶۹.....	مبحث دوم: دعوای مطالبه خسارت در نظریه های مشورتی
۹۱.....	پرسش و پاسخ دعوای مطالبه اجرت المثل
۹۳.....	مبحث اول: نشست های قضایی در قالب پرسش و پاسخ
۱۳۶.....	مبحث دوم: نظریه های مشورتی در قالب پرسش و پاسخ
۱۴۹.....	پرسش و پاسخ دعوای مطالبه وجه التزام
۱۵۱.....	مبحث اول: نشست های قضایی در قالب پرسش و پاسخ
۱۶۲.....	مبحث دوم: نظریه های مشورتی در قالب پرسش و پاسخ
۱۷۷.....	دعوای مطالبه خسارت در قوانین و مقررات
۱۷۹.....	از قانون اساسی
۱۷۹.....	از قانون مدنی
۱۹۳.....	از قانون مسئولیت مدنی
۱۹۵.....	از قانون خانواده
۱۹۶.....	از قانون آیین دادرسی مدنی
۲۰۴.....	قانون اجرای احکام مدنی
۲۰۶.....	از قانون مجازات اسلامی
۲۱۸.....	از قانون آیین دادرسی کیفری
۲۲۶.....	از قانون تجارت
۲۲۸.....	از قانئن شورای حل اختلاف
۲۳۰.....	از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
۲۳۱.....	منابع و مأخذ

فهرست جزئی

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	پرسش و پاسخ دعوای مطالبه خسارت
۱۵.....	مبحث اول: نشست های قضایی در قالب پرسش و پاسخ
۱۵.....	۱. مطالبه خسارات ناشی از تأخیر تأدیه و هزینه دادرسی
۱۷.....	۲. مطالبه اسناد تجاری و مطالبه خسارات ناشی از تأخیر تأدیه

۳. تودیع خسارت‌های احتمالی ۱۸
۴. مطالبه وجه چک بدون اخذ خسارات احتمالی ۱۹
۵. اخذ خسارات احتمالی با صدور دستور موقت ۲۰
۶. مطالبه خسارات وارده بر ملک ۲۱
۷. جبران خسارت از مال مغضوب تلف شده ۲۱
۸. جبران خسارات ناشی از رطوبت سرایت شده به ملک دیگری ۲۳
۹. گرفتن تأمین بابت جبران خسارات احتمالی ۲۴
۱۰. اخذ وجه از مستأجر جهت جبران خسارات احتمالی ۲۵
۱۱. چگونگی اخذ تأمین برای اجرای حکم غیابی ۲۶
۱۲. جبران خسارات وارده به محکوم‌علیه در اجرای احکام مدنی ۲۷
۱۳. مرجع صالح برای دعوای مطالبه خسارت علیه سازمان‌های دولتی ۲۸
۱۴. مطالبه خسارت تأدیه محکوم‌به ۲۹
۱۵. مرجع صالح رسیدگی به خسارت تأخیر تأدیه مطالبات کارگران ۳۰
۱۶. مسئولیت وکیل در خسارت وارده به مشتری ۳۱
۱۷. عدم جواز طرح مجدد دعوا برای مطالبه مازاد بر خواسته قبلی ۳۲
۱۸. مطالبه خسارت بدون رعایت تشریفات ۳۳
۱۹. موارد عدم نیاز به ایداع خسارت در تأمین خواسته ناشی از چک ۳۴
۲۰. ضرورت سپردن خسارت احتمالی در تأمین خواسته چکی که در موعد مقرر برگشت نخورده ۳۵
۲۱. تودیع خسارت احتمالی موضوع به ماده ۱۰۸ قانون آیین دادرسی مدنی ۳۶
۲۲. پرداخت خسارت ناشی از تأمین در دادرسی‌های فوری ۳۷
۲۳. ایداع خسارت برای تأمین خواسته در دعوای به طرفیت ظهرنویس چک ۳۸
۲۴. ملاک تعیین میزان خسارت احتمالی در مورد اسناد رسمی و تجاری ۳۹
۲۵. میزان خسارات وارده بر ملک توسط متصرف ۴۰
۲۶. مطالبه خسارت تأخیر تأدیه در قراردادهای بانکی ۴۱
۲۷. اضافه خسارت تأخیر تأدیه ۴۲
۲۸. مطالبه خسارت ناشی از کاهش ارزش پول ۴۳
۲۹. خسارت وارده به دیوار ملک مجاور در اثر عبور آب در خندق ۴۴
۳۰. اثر و ضمانت اجرای شرط در یک قرارداد بیع ۴۵
۳۱. خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات ۴۷
۳۲. نحوه مطالبه خسارت ناشی از تأخیر در انجام تعهد ۴۸
۳۳. احتساب میزان خسارت وارده به کارفرما به علت عدم انجام تعهد ۴۹

۳۴. ورود خسارت به لحاظ عدم اجرای قرارداد و وقوع حوادث غیرمترقبه بعدی ۵۰
۳۵. جایز بودن فروش ملک مرهونه به حفظ حقوق مرتهن ۵۱
۳۶. جبران خسارات ناشی از اجرای حکم غیابی ۵۲
۳۷. مطالبه خسارت دادرسی در دعاوی گواهی عدم امکان سازش ۵۵
۳۸. جبران خسارت ناشی از تعدی و تفریط قیم ۵۶
۳۹. مطالبه خسارت ناشی از جرم از ورثه ۵۹
۴۰. نحوه پرداخت خسارت از سوی شهرداری در صورتی که ادعا مربوط به سابق باشد ۶۰
۴۱. ملاک پرداخت قیمت و مطالبه خسارت عرصه و اعیانی املاک در زمان اجرای طرح ۶۲
۴۲. مطالبه وجه زمین واقع در طرح و موضوع حق مرغوبیت ۶۳
۴۳. طرح دعوا و درخواست تأمین خواسته علیه صادرکننده و ضامن با دریافت خسارات احتمالی ۶۴
۴۴. صدور قرار تأمین خواسته در دعاوی مربوط به اوراق تجاری با دریافت خسارات احتمالی ۶۶
- مبحث دوم: دعاوی مطالبه خسارت در نظریه‌های مشورتی ۶۹
۱. استرداد دعوی قبل از صدور حکم و درخواست مدعی علیه به تأدیه خسارت ۶۹
۲. منوط بودن تأمین خواسته در دعوی مستند به برات به تأمین خسارت احتمالی ۷۰
۳. تأمین خسارت احتمالی وسیله ضمانت‌نامه ۷۱
۴. جبران خسارت ناشی از اجرای قرار تأمین ۷۲
۵. استرداد وجه سپرده بابت سپرده، بابت خسارات احتمالی ۷۴
۶. اخذ خسارات هزینه‌های دادرسی و حق الوکاله ۷۵
۷. مطالبه خسارات اصلی از زمان صدور حکم تا زمان اجرای آن ۷۶
۸. اخذ تأمین برای صدور دستور موقت و رفع اثر از دستور موقت ۷۷
۹. حق الزحمه نماینده قضائی وزارتخانه‌ها و دریافت خسارت حق الوکاله ۷۹
۱۰. مسئولیت مدنی مالک وسیله نقلیه ۷۹
۱۱. حق مطالبه خسارت هر شخص نسبت به ملک خود در ملک مشاعی ۸۰
۱۲. شرایط مطالبه خسارات تأخیر تأدیه ۸۰
۱۳. محاسبه خسارات تأخیر در تأدیه به‌عنوان بخشی از محکوم‌به ۸۱
۱۴. موارد الزام خواننده به پرداخت خسارات تأخیر در تأدیه ۸۱
۱۵. دریافت خسارات موضوع ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی ۸۲
۱۶. توافق طرفین در مورد میزان خسارات تأخیر تأدیه ۸۳
۱۷. ضمانت اجرای توافقات بر سر خسارات تأخیر تأدیه ۸۳
۱۸. مطالبه خسارات قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون آیین دادرسی سال ۱۳۷۹ ۸۴
۱۹. دریافت خسارات از وزارتخانه‌ها یا مؤسسات مستنکف از پرداخت محکوم‌به ۸۴

۲۰. صدور قرار تأمین خواسته به میزان معین در سند نکاحیه ۸۵
۲۱. پرداخت خسارات به مشتری در صورت مستحق للغیر در آمدن مبیع ۸۵
۲۲. پرداخت خسارت حق الوکاله وکیل معاضدتی یا تعیینی ۸۶
۲۳. دریافت خسارات حق الوکاله مطالبه مهریه ۸۷
۲۴. عدم اجازه دادگاه به ندادن رأی به علت عدم پرداخت حق الوکاله ۸۷
۲۵. مطالبه خسارات ناشی از قلع و قمع مستحدثات ۸۸
۲۶. مطالبه خسارت و اجرت المثل ایام تصرف ۸۸
۲۷. افزایش مطالبه خسارت تأخیر تأدیه ۸۹
۲۸. توقیف دادرسی و استرداد دعوا و دادخواست ۸۹
۲۹. اخذ خسارت احتمالی در مورد صدور قرار تأمین خواسته ۹۰
- پرسش و پاسخ دعوای مطالبه اجرت المثل ۹۱**
- مبحث اول: نشست‌های قضائی در قالب پرسش و پاسخ ۹۳
۱. صدور حکم نسبت به قسمتی از خواسته ۹۳
۲. رسیدگی به حق نحلّه یا اجرت المثل زوجه در دادگاه تجدیدنظر ۹۴
۳. تعیین حقوق مالی زوجه در دادگاه تجدیدنظر در صورت صدور گواهی عدم امکان سازش ۹۵
۴. مطالبه خسارت عدم انجام تعهد در ضمن تقدیم دادخواست دعوای اصلی ۹۷
۵. فرعی یا اصلی بودن مطالبه جبران خسارت و اجرت المثل و هزینه دادرسی آن ۹۸
۶. اجرت المثل حفظ و نگهداری اموال مجهول المالك ۹۹
۷. دادگاه صالح رسیدگی به دعوای راجع به مال غیر منقول و اجرت المثل ۱۰۰
۸. تجزیه خواسته در هنگام صدور حکم ۱۰۲
۹. مطالبه اجرت المثل در جلسات دوم یا سوم دادرسی ۱۰۳
۱۰. افزودن خواسته دیگری به دعوای اصلی که با آن مرتبط بوده و دارای منشأ واحد است. ۱۰۵
۱۱. جواز مطالبه اجرت المثل منافع در زمان تصرف عدوانی ۱۰۶
۱۲. اعتراض به نظر کارشناس واحد در دعوای مطالبه اجرت المثل یا خسارت ۱۰۷
۱۳. مغایرت نظرهای هیئت کارشناسان در میزان اجرت المثل ۱۰۸
۱۴. اختلاف نظر کارشناس اولیه و هیئت کارشناسان در دعوای حقوقی مانند مطالبه اجرت المثل ۱۱۰
۱۵. عدم اناطه مطالبه اجرت المثل به تقاضای طلاق ۱۱۲
۱۶. صدور حکم مبنی بر محکومیت زوج به پرداخت اجرت المثل ۱۱۲
۱۷. موکول کردن دریافت اجرت المثل از مبلغ پول کلاهبرداری شده ۱۱۴
۱۸. فروش عین و منافع مغازه بدون فروش اعیانی مستحدثه در طبقات ۱۱۵
۱۹. مطالبه اجرت المثل پس از فسخ معامله ۱۱۷

۲۰. زمان محاسبه‌ی اجرت‌المثل در صورت فسخ معامله ۱۱۸
۲۱. مطالبه اجرت‌المثل ایام تصرف مبیع در صورت صدور حکم به ابطال عقد بیع ۱۱۹
۲۲. مطالبه سهم از اجرت‌المثل ایام تصرف سایر ورثه ۱۲۰
۲۳. استحقاق زوجه به مطالبه اجرت‌المثل ثمن یا ربع اعیانی ایام تصرف ۱۲۱
۲۴. تفاوت نحل و اجرت‌المثل در ایام زناشویی ۱۲۲
۲۵. استحقاق اجرت‌المثل بدون درخواست ۱۲۴
۲۶. شرایط بند (الف) تبصره ۶ ماده واحده مربوط به اجرت‌المثل ۱۲۵
۲۷. مطالبه اجرت‌المثل ایام زناشویی توسط پدر و مادر زوجه (مقتوله) ۱۲۶
۲۸. مطالبه اجرت‌المثل ملک مشاع به میزان مالکیت زوجه ۱۲۷
۲۹. آثار ممانعت موجر از پرداخت مبلغ ودیعه یا قرض‌الحسنه ۱۲۹
۳۰. مطالبه اجرت‌المثل در انتقال منافع در قبال اخذ قرض‌الحسنه ۱۳۱
۳۱. مطالبه اجرت‌المثل در انتقال منافع در قبال اخذ قرض‌الحسنه ۱۳۲
۳۲. زمان مطالبه اجرت‌المثل ۱۳۳
۳۳. اجرت‌المثل ایام زناشویی ۱۳۴
۳۴. نحوه محاسبه اجرت‌المثل زمین غضب شده ۱۳۴
۳۵. تخلیه ید از عین مستأجره و مطالبه اجرت‌المثل ۱۳۵
۳۶. ملاک تجدیدنظرخواهی در دعوی اجرت‌المثل ۱۳۵
- مبحث دوم: نظریه‌های مشورتی در قالب پرسش و پاسخ ۱۳۶
۱. دعوی مطالبه اجرت‌المسمی یا اجرت‌المثل ۱۳۶
۲. استحقاق اجرت‌المثل انجام کارهایی که بر عهده زوجه نبوده است. ۱۳۷
۳. فروش اموال برای پرداخت اجرت حافظ و اجرت‌المثل محل نگهداری ۱۳۸
۴. تخلیه به لحاظ عدم پرداخت اجاره‌بها یا اجرت‌المثل ۱۳۸
۵. قبل از صدور حکم به پرداخت حقوق مالی زوجه، رسیدگی به دعوی اعسار زوج نسبت به حقوق مالی مذکور، جواز قانونی ندارد. ۱۳۸
۶. مطالبه اجرت‌المثل به همراه درخواست طلاق ۱۳۹
۷. استماع دعوی خلع‌ید و اجرت‌المثل با ارائه سند مالکیت ۱۳۹
۸. مطالبه اجرت‌المثل ماده واحده قانون الحاق یک تبصره ماده ۳۳۶ قانون مدنی ۱۴۰
۹. استماع دعوی خلع‌ید و مطالبه اجرت‌المثل بدون داشتن سند مالکیت ۱۴۰
۱۰. مطالبه اجرت‌المثل موعده عدم تحویل مورد اجاره ۱۴۱
۱۱. اجرت‌المثل کارهایی که شرعاً بر عهده زوجه نبوده و عرفاً برای آن کار اجرت‌المثل باشد ۱۴۲
۱۲. ترتیب رسیدگی دعوی اثبات مالکیت و ابطال وقف‌نامه و مطالبه اجرت‌المثل ۱۴۳

۱۴۳. مطالبه اجرت‌المثل شش‌دانگ ملک مورثی ۱۴۳
۱۴۴. ۱۴. دعوی خلع‌ید، اعتراض به رأی کمیسیون و مطالبه اجرت‌المثل ۱۴۴
۱۴۵. ۱۵. صلاحیت کمیسیون مقرر در ماده ۷ قانون اصلاح و تسری آیین‌نامه معاملات شهرداری در دعاوی اجرت‌المثل یا اجاره‌بها ۱۴۴
۱۴۵. ۱۶. مطالبه اجرت‌المثل محل مسکونی ۱۴۵
۱۴۵. ۱۷. نحله یا اجرت‌المثل ۱۴۵
۱۴۵. ۱۸. اجرت‌المثل در صورت طلاق زوج (۱) ۱۴۵
۱۴۶. ۱۹. اجرت‌المثل در صورت طلاق زوج (۲) ۱۴۶
۱۴۶. ۲۰. تعیین اجرت‌المثل با جلب نظر کارشناس ۱۴۶
۱۴۷. ۲۱. اجرت‌المثل با رعایت شرایط تبصره ۶ ماده واحده قانون اصلاح مقررات طلاق ۱۴۷
۱۴۷. ۲۲. امکان تحقیق برای احراز قصد عدم تبرع برای تعیین حق‌الزحمه، یا اجرت‌المثل ۱۴۷
۱۴۸. ۲۳. مطالبه اجرت‌المثل ۱۴۸
۱۴۸. ۲۴. تخلف از تحویل مبیع و مطالبه اجرت‌المثل ۱۴۸
۱۴۹. **پرسش و پاسخ دعوی مطالبه وجه‌التزام** ۱۴۹
۱۵۱. مبحث اول: نشست‌های قضائی در قالب پرسش و پاسخ ۱۵۱
۱۵۱. ۱. الزام به انجام تعهد و مطالبه وجه‌التزام ۱۵۱
۱۵۲. ۲. پیش‌بینی خسارت عدم ایفای تعهد در قراردادهای بانک ۱۵۲
۱۵۳. ۳. اثر و ضمانت اجرای شرط در یک قرارداد بیع ۱۵۳
۱۵۵. ۴. احتساب میزان خسارت وارده به کارفرما به علت عدم انجام تعهد ۱۵۵
۱۵۷. ۵. نحوه تصمیم‌گیری محاکم در خصوص عدم ایفای تعهد فروشنده ۱۵۷
۱۵۹. ۶. آثار حقوقی عدم تعیین آغاز مهلت خیار شرط در معامله ۱۵۹
۱۶۰. ۷. نحوه رسیدگی به شکایت فسخ معامله در صورتی که در خیار شرط مدت تعیین نشده ۱۶۰
۱۶۲. مبحث دوم: نظریه‌های مشورتی در قالب پرسش و پاسخ ۱۶۲
۱۶۲. ۱. اجرای حکم در مورد محکومیت به پرداخت مبلغی بابت هر روز تأخیر در انجام تعهد ۱۶۲
۱۶۳. ۲. خسارت تأخیر تأدیه ۱۶۳
۱۶۴. ۳. عدم انجام تعهد و فسخ قول‌نامه در مقابل پرداخت وجه‌التزام ۱۶۴
۱۶۵. ۴. بی‌اعتباری عقد بیع در اثر پرداخت وجه‌التزام ۱۶۵
۱۶۵. ۵. پرداخت وجه‌التزام برای انصراف از انجام معامله ۱۶۵
۱۶۶. ۶. توقیف حقوق و مزایای کارمند دولت ۱۶۶
۱۶۷. ۷. توافق برای تعیین وجه‌التزام تخلف از پرداخت دین ۱۶۷
۱۶۷. ۸. تعیین خسارت برای تخلف از مفاد قرارداد ۱۶۷

۱۶۸	۹. عدم شمول خسارت قراردادی به علل عوامل قهری.....
۱۶۸	۱۰. تفاوت خسارت ممکن الحصول و عدم النفع
۱۷۰	۱۱. تقصیر بانک در عدم پرداخت وجه ضمانت نامه صادره
۱۷۰	۱۲. نحوه جبران خسارت وارده بر مشتری معامله فضولی
۱۷۱	۱۳. پرداخت خسارت بر اساس نوع تعهد اسناد تجاری
۱۷۱	۱۴. شرایط مطالبه خسارت تأخیر تأدیه
۱۷۲	۱۵. عدم شمول خسارت تأخیر تأدیه برای مطالبات عینی نه دینی.....
۱۷۲	۱۶. عدم شمول خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ صدور حکم اعسار
۱۷۳	۱۷. قابلیت استماع دعوی خسارت تأخیر تأدیه علیه اشخاص حقوقی
۱۷۳	۱۸. مینای محاسبه خسارت تأخیر تأدیه
۱۷۳	۱۹. طریق محاسبه خسارت تأخیر تأدیه بعد از صدور حکم.....
۱۷۴	۲۰. توافق بر جریمه به عنوان وجه التزام تأخیر در تأدیه دین
۱۷۷	دعوی مطالبه خسارت در قوانین و مقررات
۱۷۹	از قانون اساسی
۱۷۹	از قانون مدنی
۱۹۳	از قانون مسئولیت مدنی
۱۹۵	از قانون خانواده
۱۹۶	از قانون آیین دادرسی مدنی
۲۰۴	قانون اجرای احکام مدنی
۲۰۶	از قانون مجازات اسلامی
۲۱۸	از قانون آیین دادرسی کیفری
۲۲۶	از قانون تجارت
۲۲۸	از قانون شورای حل اختلاف
۲۳۰	از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
۲۳۱	منابع و مأخذ

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود، متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی و کالت، قضاوت و به طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هر کدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی

آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید؛ لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوی در قالب پرسش و پاسخ‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. نشست‌های قضائی؛

۲. نظریه‌های مشورتی؛

۳. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پر بار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

کتاب اول

پرسش و پاسخ دعوی مطالبه خسارت

مبحث اول: نشست‌های قضایی در قالب پرسش و پاسخ

۱. مطالبه خسارات ناشی از تأخیر تأدیه و هزینه دادرسی

پرسش: با توجه به قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین هزینه دادرسی بر مبنای محکوم به رأی از تجدیدنظر خواه اخذ می‌گردد حال در مواردی که خسارت تأخیر تأدیه و هزینه دادرسی مرحله بدوی نیز مورد حقوق حکم قرار گرفته، آیا علاوه بر محکوم به اصلی این دو مورد (خسارت تأخیر تأدیه و هزینه دادرسی) نیز به عنوان محکوم به تلقی شده و هزینه دادرسی مرحله تجدیدنظر نسبت به آن‌ها نیز اخذ می‌گردد یا نه؟^۱

نظریه اکثریت

خسارات اعم از تأخیر تأدیه و هزینه دادرسی در زمره متفرعات دعوی اصلی است و مستقلاً مورد رسیدگی قرار نمی‌گیرد و طبق بند ج ماده ۳۳۱ قانون آیین دادرسی مدنی از حیث تجدیدنظرخواهی نیز تابع اصل خواسته می‌باشد هرچند ممکن است متفرعات مذکور از ارزش خواسته مندرج در دادخواست اولیه تجاوز نماید و مستقلاً بیش از نصاب مندرج در بند الف ماده فوق‌الذکر گردد و با توجه به اینکه در مواد مختلف قانون آیین دادرسی مدنی به خواسته اصلی با ارزش آن اشاره شده به نظر می‌رسد منظور از محکوم به مذکور در شق «ب» از بند ۱۲ ماده ۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین حکمی است که به محکومیت محکوم‌علیه در رابطه با اصل خواسته صادر گردیده و شامل خسارات نمی‌گردد البته اگر خسارات در دادخواست جداگانه مطالبه شده باشد خسارات خواسته اصلی است و هزینه دادرسی مطابق مقررات قابل وصول است.

۱. نشست قضائی قضاات محاکم تجدیدنظر مستقر در مجتمع شماره ۲، مورخ ۸۶/۲/۳